

Algemeen

De HLSK hanteert de onderstaande tien uitgangspunten voor gidsen die schaatstrips en schaatstochten organiseren op onbekend natuurijs in binnen- en buitenland. Deze uitgangspunten zijn overgenomen van onze zustervereniging de LLK uit Linköping in Zweden en daarna aangepast naar de situatie van de HLSK.

1. Verantwoordelijkheid

Alle deelnemers en gidsen zijn persoonlijk verantwoordelijk voor hun eigen veiligheid. De gids organiseert op vrijwillige basis een tocht. Hij is gedelegeerd beslissingsbevoegd door de groep. De verantwoordelijkheid voor veiligheid, risico's, ongelukken, persoonlijke schade en andere ongemakken blijft bij iedere individuele deelnemer. De HLSK en de gidsen accepteren geen enkele aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade. Het is goed gebruik dat alle gidsen en aspirant-gidsen deze boodschap regelmatig herhalen tijdens een schaatstrip.

2. Veiligheid

De veiligheid is het allerbelangrijkste punt bij tochten van de HLSK. Genieten van ijs, natuur en gezelschap doe je alleen als de veiligheid niet in het gedrang komt. Dat betekent: risico's beperken, altijd een noodscenario achter de hand hebben, geen risico's nemen als het op tijd aankomt en vooral: de mogelijkheden afstemmen op de ervaring in de groep.

3. Vertrouwen

Het is de bedoeling dat de deelnemers aan een HLSK-tocht niet bang hoeven te zijn. Het belangrijkste punt hierbij is dat de gids vertrouwen uitstraalt en opwekt door bewuste keuzes te maken wat er wel, maar vooral ook niet, gedaan wordt. Het vragen naar reacties en peilen van non-verbale communicatie is belangrijk. Het herkennen van risicovolle situaties en het wijzigen van plannen naar aanleiding van het optreden daarvan, getuigt van lerend vermogen bij de gids.

4. Plurrings

Nederlanders zeggen: ik zak er niet door. Zweden zeggen: ik kom eruit als ik erdoor zak. De HLSK sluit zich bij het laatste motto aan. Als je tochten met groepen maakt, loopt de gids het risico dat hij er zelf doorzakt of dat er een deelnemer doorzakt. Als je veel tochten maakt, gaat het onherroepelijk (meerdere keren) gebeuren. Het is belangrijk om rustig te blijven en te focussen op hoe je het oplost, in plaats van te verkrampen op dun ijs. Na iedere plurring wordt er van de gids verwacht dat de plurring geëvalueerd wordt met de groep om ervan te leren. In het tocht rapport worden de toedracht en de evaluatie opgenomen. De gidscommissie gaat er vanuit dat je er niet omheen draait en de waarheid vastlegt.

5. Handel naar vermogen

Als gids en/of aspirant-gids van de HLSK vermijd je (als koppel) situaties waarin jullie niet ervaren zijn of waar je je samen onzeker voelt. Dit geldt in de onderlinge samenwerking, in de voorbereiding met de ijsrapporteur, in de samenwerking met andere gidsen en tijdens de tocht zelf op het ijs. Ken jezelf en durf ervoor uit te komen! Een voorbeeld: aspirant-gidsen en gidsen vermijden over het algemeen in hun beginjaren “groot en zout water”, zoals Vättern, Vänern, scherenkusten en andere grote vlakten, totdat ze meerdere keren mee zijn geweest met meer ervaren gidsen.

6. Hulpvaardigheid

De gidsen van de HLSK zijn altijd loyaal naar elkaar en steunen elkaar altijd. Juist ook bij beslissingen als “ik doe dit niet”. Feedback geven is welkom, maar altijd op een opbouwende manier en als het kan zonder elkaar publiekelijk af te vallen.

7. Informatieverstrekking

De groep dient op de hoogte gehouden te worden van de gids' belangrijkste overwegingen. Regelmatig stoppen om kort de situatie toe te lichten is belangrijk. Dit geldt zowel voor gebeurde zaken, als geplande zaken: wanneer en hoe vaak hebben we pauze, hoe groot is de tocht die we gaan schaatsen, wanneer hebben we tegenwind, en nog veel meer. Iedere verandering in een plan leidt in principe tot communicatie met/aan de groep.

8. Noodscenario en/of plan B

De HLSK-gidsen zorgen dat er altijd een veilige terugweg of een alternatief plan aanwezig is. Een veilige terugweg staat voor een plan om op ieder moment uit een risicovolle situatie te kunnen komen. Iedere gids kent het gevoel: ik neem nu een belangrijke beslissing. Wen jezelf aan op zo'n moment niet alleen over die beslissing na te denken, maar ook over een stap verder: wat als mijn beslissing of aanname niet klopt?

9. Zelfstandigheid

Het uitgangspunt van de HLSK is dat iedere gids zelfstandig opereert. De voorbereiding, de tocht zelf en de evaluatie/rapportage moeten door de gids zelfstandig gedaan kunnen worden. De aspirant-gids, de dienstdoende ijsrapporteur en de gidscommissie van de HLSK staan ter beschikking als ondersteuners van de gids en dienen als sparringpartner in de voorbereiding en tijdens de evaluatie/rapportage van een tocht. Tijdens een schaatstrip of schaatstocht heeft de aspirant-gids het recht op veto bij een beslissing van de gids, indien hij denkt dat de veiligheid of het welzijn van de deelnemers in het geding is.

10. Prestigeloos

De HLSK is niet gediend van enige vorm van wedstrijd, statusgevoeligheid of prestige tussen de gidsen onderling, omdat het verleden heeft uitgewezen dat prestige leidt tot verhoging van risico's. Daarnaast weten HLSK-gidsen dat ze nooit uitgeleerd zijn. Iedereen heeft sterke en zwakke punten. Niemand is alwetend. Nieuwsgierigheid, behulpzaamheid, luisteren en open staan voor andermans ervaringen zijn belangrijke competenties van een gids van de HLSK.

Onverwachte situaties en afwijkingen van de uitgangspunten

In de praktijk kunnen zich onverwachte situaties voordoen, waarbij afgeweken wordt van de uitgangspunten. De HLSK gidscommissie neemt aan dat de gidsen met de beste bedoelingen handelen en dat de meeste ongewenste situaties oprechte vergissingen zijn. In deze situaties is het van uiterst belang dat de gidsen de situatie open en eerlijk rapporteren, zodat een maximaal leereffect gecreëerd wordt. Een onverwachte situatie die tijdig, juist en volledig gerapporteerd is, zal over het algemeen door de gidscommissie niet als overtreding worden gezien.

Overtredingen

Alle gidsen en aspirant-gidsen worden geacht de uitgangspunten te kennen en zich naar de uitgangspunten te gedragen. Bij overtreding is de gidscommissie van de HLSK bevoegd, na overleg met het bestuur, een gids of aspirant-gids zijn status als gids respectievelijk aspirant-gids te ontnemen.